

vode. Po zunanosti je visok 1.80 m, izredno lep človek ter eden najboljših strelcev, uprav levjega poguma ter je mojster v bojevanju. Že v mladostnih letih je hlepel po gospodarstvu nad bojnimi silami.

Kot mlad človek se je maščeval radi storjene mu krivice nad prijatelji ter znanci s tem, da je ropal po deželi in uničeval vse, kar mu je prišlo pod roko.

Ker je nekoč ustrelil dva napadalca, je bil kot zločinec pripeljan v afganistansko prestolno mesto Kabul v verigah. Sodišče ga je obtožilo umora, ga tudi obsodilo ter pahnilo v ječo. Iz zaporov je bil izpuščen na podlagi izdane amnestije.

Oproščen je, se je podal v planine in se udajal tolovajskemu življenju. — Zbiral je krog sebe razbojniške tovariše, kradel, ropal in napadal je krog po raznih krajih neizmerno obširnega Afganistana. Pravi junak in oboževanec priprostega ljudstva je postal radi tega, ker plena ni delil le s svojimi sodrugji, ampak je dajal tudi izdatne podpore najbolj priprostim ter siromašnim.

Pri ravno kar označeni burni predzgodovini ljudskega junaka in dobrotnika Baka Sakao se ne smemo čuditi, da mu je narod začasno zaupal in poveril najvišjo čast ter dostojanstvo neomejenega gospodarja bajno razsežnega Afganistana.

*

Robinzoni v Tihem Oceanu.

Znameniti kapitan in raziskovalec Cook (izgovori: Kuk) je razkril javnosti na svojih pomorskih potovanjih — skrivnosti ogromnega Velikega ali Tihnega Oceana, ki se razliva med Azijo, Avstralijo ter Ameriko. Kuk je bil ubit od domačinov na Havajskih otokih v Velikem Oceanu. Kljub smrti Kukovi so se raznesle krog po svetu vesti o njegovih pravljicnih odkritjih. Predvsem so se širile govorice o nekem krušnem sadu, ki doseže velikost človeške glave in tekne kakor kruh. Od Kuka odkrito krušno drevo so hoteli poiskati, da bi uporabljali njegov sad kot poceni prehrano za črne afrikanke sužnje.

Angleški kralj Jurij III. je dal na razpolago 200 tonsko ladjo z imenom »Bounty«. Moštvo jadrnice je obstojalo iz spremljevalcev ubitega Kuka in bi naj poiskalo krušno drevo. Ladja se je podala na daljno pot leta 1787 proti skupini otokov v Tihem Oceanu, ki se imenujejo »Gesellschaftsinsel«.

Dosegla je srečno zgoraj omenjeno otočje skupino in se ustavila ob otoku Tahiti. Mornarji so zadeli na otoku na nepopisne naravne krasote ter bogastva. Razven tega so bili domačini polni spoštovanja ter ljubezni do novodošlih belih prijateljev.

Jadrnica je imela od angleške vlade povelje, po daljšem pristanku na Tahiti odjadrti proti Tongi (skupina otokov, ki ležijo od Tahiti bolj proti Avstraliji). Mornarji so dobro vedeli, da bodo morali tudi iz Tongo skupine kmalu odriniti nazaj na Angleško in bo konec rajske sreče novih krajev.

Pomorščaku Kristijanu se je posrečilo, da je pridobil tovariše za upor — proti ladijskemu kapitanu. Kapitana in oficirje so uporniki nekega dne pograbili, jih pobasali v čoln in jih pustili na sredini Tihnega Oceana nadaljni usodi. Ubogi kapitan je blodil z 19 možmi šest tednov po širnem morju, dokler ni zanesel slučaj čoln proti otoku Timor (blizu velikega in znanega otoka Java), kjer je zadel na angleške koloniste in bil rešen.

Od zgoraj omenjenih 25 upornikov se je hotela večina vrniti in ostati na rajskem otoku Tahiti, kjer se jim je godilo nekaj mesecev tako nébeško udobno.

Poveljnik upora Kristijan, ki se je bal morebitnega zasledovanja od strani angleške vlade, je zapustil na ladiji »Bounty« z 8 možmi, katerim se je pridružilo 6 mož domačinov, z 12 ženami Tahiti in se je podal na otok Pitcairn. Otok leži bolj proti ameriški obali, je čisto osamljen in meri 5 kvadratnih kilometrov. Obrežje otoka je izredno strmo in je pristanek večjim ladjam nemogoč. Na tem čisto samotnem kraju se je naselil Kristijan. Po naselitvi je dal celo razdreti in potopiti ladjo, na kateri je dosegel to samotno točko.

Duša upora Kristijan je bil prepričan, da bo ustvaril na osamelem otoku zemeljski raj, kakor ga je okušal na Tahiti, a se je bridko varal.

Beli Kristijanovi spremljevalci so začeli nečuvno stiskati moške domačine iz Tahiti. Domačini so se uprli, pa so podlegli belokožcem, ker so tem pomagale iz Tahiti pripeljane ženske, ki so svoje lastne može pobile.

S tem s krvjo ter smrtjo zatrtim uporom je pričelo na sicer bogatem otoku življenje polno sovraštva ter pobojev.

Po 11 letih bivanja na Pitcairn, torej leta 1800, je bil na otoku samo eden mož, po imenu Adams, ki je imel nekaj žen in 20 otrok. Uvidel je, da sta uničila moško prebivalstvo otoka živalska podivjanost, ki izvira iz popolnega — brezverstva. Začel je pri preostalih svojcih z najbolj strogo krščansko vzgojo, ki je rodila v par letih najlepše uspehe in sadove.

Osamljeni otok Pitcairn so odkrili zo pet v letih 1808 in 1814. Poročila iz teh let beležijo, da niso našli raziskovalci Tihnega Oceana nikjer tako nedolžnih ter dobrih ljudi kakor na tem otoku. Upeljava krščanske vere in morale je prelevila otok v par letih v nepopisni raj sreče, nedolžnosti in vsestranskega zadovolja. V tej samoti je živel strogo pokristjanjeni človek srečno, zadovoljno in naravno kakor Adam in Eva v paradižu pred grehom.

Z leti so se presrečni samotarji tako razmnožili, da ni bilo več prostora v raju. Leta 1956 se je moralo z otoka izseliti 190 oseb. Te ljudi so prepeljali na otok Nordfolk, ki leži blizu Avstralije. Otok meri 39 kvadratnih kilometrov in je po podnebjju ter rastlinstvu — pravi park.

Presrečni ljudje iz Pitcairn se niso počutili v novem raju tako srečne, kakor v starem. Več družin se je preselilo nazaj na otok Pitcairn, ki šteje danes

175 prebivalcev. Na otoku Nordfolk živi danes 720 oseb.

Rajski otok Pitcairn obiskujejo v sedajšnjih časih lovci na kite in bogatini iz Avstralije.

Znanstveniki se pečajo s prebivalci, ki so narasli v posebno človeško pleme vsled križanja med Severoevropejci in Polinezi.

Novo človeško pleme na samotnem rajskem otoku živi še danes v vsej sreči, naravnem blagostanju in strogo po načelih krščanske vere in morale.

Novc knjige.

»Prijateljski v ugankah«. Mladinski pesnik A. Čebular podaja v lični zbirki slovenski mladini zvrhan kešek orehov in lešnikov-ugank: 150 živalic nastopa v teh ugankah, mladih čitateljev prijetna in zabavna naloga pa je, da pogodijo njih imena. Vsebinsko knjižice preveva bujna domišljija pisatelja, ki je znan vzgojitelj — najlepše zrcalo zdrave otroške duše. Zbirka je v malem prirodopis za naše najmlajše. Otrok se ga bo naučil kar igraje, da sam ne bo vedel kdaj. Čital in ugibal bo, mladi duh se bo vežbal, razum bistril, spoznanje bo raslo. Tako je združeno koristno s prijetnim. Mladina se na ta način že v zgodnji mladosti navadi dobro opazovati, kar je velikega vzgojnega pomena. Lična knjižica, ki jo krasi tudi nekaj lesorezov pisatelja, stane mehko vezana 6 Din, trdo vezana 10 Din. Dobi se pri založnici — »Brezalkoholna produkcija« v Ljubljani, Poljanski nasip 10, kakor tudi v obeh prodajalnah tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Dolgi zimski večeri so pusti, ako prihiti ni razvedrila. Najboljše razvedrilo je dobra knjiga. Kdor jo želi imeti, si naj nabavi zelo lepo povest »Odpoved nesrečne žene«. Čitalo jo je že nad 10 tisoč ljudi. Stane samo 12 Din in se dobi v obeh Cirilovih prodajalnah v Mariboru, v Slomškovi tiskovni zadrugi v Celju in v Jugoslovanski knjigarni ter v Novi založbi v Ljubljani.

Cene in sejmska poročila.

Vrednost denarja. 1 nemška marka 13.54 Din, 1 ogrski pengó 9.93 Din, 1 švicarski frank 10.96 Din, 1 avstrijski šiling 8.01 Din, 1 angleški funt 276 Din, 1 ameriški dolar 56.80 Din, 1 francoski frank 2.22 Din, 1 češka krona 1.69 Din, 1 italijanska lira 2.98 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo od 22. I. 1928. Prignanih je bilo: 9 konj, 14 bikov, 245 volov, 301 krava in 3 teleta. Skupaj 572 komadov. Povprečne cene za različne živalske sorte so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 8 do 8.50 Din, poldebili voli od 7 do 7.50 Din, plemenski voli od 6.50 do 7 Din, biki za klanje od 6.75 do 8.50 Din, klavne krave debele od 6.50 do 7 Din, plemenske krave od 5 do 6 Din, krave za klobasarje od 3.50 do 4 Din, molzne krave od 5.50 do 6.50 Din, breje krave od 5.50 do 6.50 Din, mlada živina od 6 do 8 Din. Prodalo se je 371 komadov, od teh v Italijo 104 komadov in v Avstrijo 56 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 25. januarja 1929 je bilo pripeljanih 17